

BESLUT

2019-09-30

Dnr: 19/00580

SAKEN

Lokala nyheter Uppsala, SVT2, 2019-02-19, inslag om inhyrd personal på Akademiska sjukhuset i Uppsala; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om att kostnaderna för inhyrd personal på Akademiska sjukhuset i Uppsala hade ökat. I inslaget intervjuades en landstingspolitiker, en företrädare för vårdförbundet och en HR-direktör från Akademiska sjukhuset. Inslaget avslutades med att en reporter sa följande.

De senaste dagarna har det stått mycket om ekonomin på Akademiska, och hyr-personal, men varför ska egentligen du eller jag bry oss om ekonomin på Akademiska. Ett. Det är dyrt, i slutändan så kan det faktiskt påverka hur mycket skatt som du måste betala. Nummer två. Trygghet. Allt handlar ju faktiskt inte om pengar, utan en stor del i det här handlar om att du ska känna dig trygg som patient när du kommer till en läkare. Många beskriver att de nästan blir sin egen journal när man måste återigen upprepa allting som man har varit med om hos läkaren. Tre. Utveckling. Hur ska vården och Akademiska utvecklas om man hela tiden byter ut personalen? Och nummer fyra. Arbetsmiljön. Det blir ganska tungt för dem som är fast anställda på Akademiska när de varje vecka måste lära upp ny personal. Så varför skulle vi då bry oss om ekonomin på Akademiska sjukhuset? De här fyra sakerna är några saker som du kan ha med dig i huvudet när du läser nyheter om hyrpersonal.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser sammanfattningsvis att reportern i inslaget enbart lyfte fram negativa aspekter av att nyttja inhyrd personal varav några är svagt eller obefintligt belagda. Anmälarna anser att reportern tog ställning i en kontroversiell fråga.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet anför i huvudsak följande.

Utgångspunkten för inslaget var att kostnaderna för inhyrd personal på Akademiska sjukhuset hade ökat med mer än 50 procent under 2018 jämfört med året innan. Mot bakgrund av ökningen av kostnaderna för inhyrd vårdpersonal ville redaktionen förklara vad debatten om inhyrd personal kommit att handla om. Underlaget till vilka punkter som var relevanta samt innehållet i dem, tog redaktionen fram med hjälp av en projektsamordnare på Sveriges kommuner och landsting, (SKL). SKL har sedan 2017 bedrivit ett projekt för att bli av med beroendet av inhyrd personal och den 26 februari 2019 publicerades en lägesbeskrivning av projektet på SKL:s hemsida som bekräftade den beskrivning som gavs i inslaget.

SVT anför att frågan om att minska kostnaderna för inhyrd personal inte är kontroversiell, utan något som olika aktörer i samhället är överens om. Det råder samstämmighet om att inhyrd personal inte helt kan ersätta fast personal vid personalbrist och att det kan ge höga kostnader. Debatten i media hade pågått länge och reporterns förklarande del i inslaget beskrev de upplevelser av situationen med inhyrd personal som många av de boende i länet hade beskrivit. Det korta formatet i inslaget och viljan att presentera innehållet på ett tillgängligt sätt, gjorde att redaktionen använde ett vardagligt talspråk.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att Sveriges Television ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (8 § i sändningstillståndet). Denna skyldighet innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet. Med kommentarskyldigheten följer ett visst utrymme för värderande omdömen.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att reporterns uttalanden kunde uppfattas som något värderande men inte gick längre än vad som kan accepteras inom ramen för SVT:s kommentarskyldighet. Inslaget strider därför inte mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Malin Bergström, Bo-Erik Gyberg och Gunnar Springfeldt efter föredragning av David Claesson.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

David Claesson

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.